

Keskus

Uutisvinkit

Asiakaspalvelu: 0203 31000*

Jakelupäivystys

091221

09122 7575

hs.fi/asiakaspalvelu

0203 31005*

*Hinta 8,8 snt/min.

tavuuden lisääntymistä pidetään yhtenä keskeisenä syynä yritysten kilpailukyyn paraneamiseen Saksassa viimeisen kymmenen vuoden aikana. Saksan kokemusten perusteella on uskottavaa, että Suomessaakin pystyttäisiin kilpailukykyä parantamaan ja siten nostamaan työllisyyttä paikallista sopimista lisäämällä.

PT: Pitäisi tarkemmin määritellä, mistä ja miten sovitaan paikallisesti. Kysymyksen laajuuden takia siihen ei tässä anneta lyhyttä vastausta.

Harjoittelupalkat vaikeasti työllistyville

TÄSTÄ ON KYSE: Maahanmuuttajille ja muille vaikeasti työllistyville maksettaviin palkkoihin, jotka ovat pienempiä kuin on määritelty työehtosopimuksissa.

Etla: On tutkimuksia, joissa hyvin rajattujen palkkaustukien on näytetty parantavan kohde-ryhmien työllisyyttä. Samalla ne kuitenkin saattavat heikentää muiden ryhmien työllistymismahdollisuuksia.

PT: Suuren osaamiserojen maissa on suurempi palkkahatari kuin pienien erojen maissa. Samalla ei ole olemassa yhtä universaalia totuutta siitä, kuinka pieniä matalimpien palkkojen tulisi olla. Palkkaustyöttömiä ja maahanmuuttajien työllistymistä voidaan tukea työnantajille maksettavan palkkatuen avulla.

listymistä voidaan tukea työnantajille maksettavan palkkatuen avulla.

HS PYYSI kommentit myös Helsingin yliopiston taloustieteen professorilta Antti Ripatilta. Hänen mukaansa työkalur vaikuttaisivat työllisyyteen, mutta on vaikea arvioida niiden tarkkoja vaikutuksia työllisten ja työttömien määrään.

Vaikutuksiltaan isoimpana työkaluna Ripatti pitää mahdollisia muutoksia ansiosidonnaiseen työttömyysturvaan.

Kun tarkastellaan mikrotasoa eli yksittäisten ihmisten käyttäytymistä, ansioturvan heikennykset kannustavat hakemaan ja ottamaan työtä vastaan, Ripatti toteaa.

Mutta kun ansioturvan muutosten vaikutuksia tarkastellaan makro- eli koko kansantalouden tasolla, Ripattiin mukaan tutkimuksissa on erilaisia näkemyksiä muutosten vaikutuksista.

"Siellä voi olla positiivisia vaikutuksia, mutta sitä ei voi olla varma, koska asiaa on niin vaikea tutkia makrotasolla."

Ripatti toteaa, että työkalut eivät pyri lainkaan vaikuttamaan kohtaan-ongelmaan. Kohtaan-ongelma tarkoittaa esimerkiksi sitä, että työttömät ja avoimet työpaikat sijaitsevat eri paikkakunnilla.

Kohtaan-ongelmaa voitaisiin lievittää Ripattiin mukaan esimerkiksi siten, että rakennettaisiin lisää asuntoja kasvukeskuksiin ja tarjottaisiin vaikeasti työllistyville laadukasta koulutusta uusien ammattien.

PT:n puolesta ehdotuksia kommentoivat Seija Ilmakunnas, Tuomas Kosonen Merja Kauhanen, Ilo Suoniemi ja Heikki Taimio. Etlan puolesta ehdotuksia kommentoivat Antti Kauhanen, Rita Asplund, Niku Määttä ja Tarmo Valkonen. Toimitus on kirjittänyt ja toimittanut asiantuntijoiden antamia vastauksia.

Mikrotasolla ansioturvan heikennykset kannustavat hakemaan työtä.
Professori Antti Ripatti

Työtön pääsee Suomessa naapurimaita helpommalla

OECD:n vertailun mukaan työtön voi Suomessa kiellettyistä töistä leppummin perustein kuin muissa Pohjoismaissa.

Anni Lassila HS

SUOMEN työttömyyskorvaus- ja työllistämisyhteistyöjärjestelmä on kansainvälisessä vertailussa leppu. Näin voi lukea teollisuusmaiden yhteistyöjärjestön OECD:n tekemästä tutkimuksesta, jossa on vertailtu, mitä eri valtiot työttömältä odottavat ja mihin ne hänet velvoittavat.

OECD:n tutkijat tarkastelivat esimerkiksi, millä edellytyksillä työtön voi kiellettyä tarjotusta työstä, pitääkö työllistämistalmentisiin osallistuvan jatkaa työnhakua, miten aktiivista työnhakua pitää ylipäätään olla ja miten sääntöjen rikkomisesta eli esimerkiksi työtarjouksesta kiellettyä työstä rangaistaan.

VERTAILUN lopputulos oli, että 40 maan vertailussa Suomi on kymmenenneksi leppuin. Pohjoismaiden vertailussa Suomi on kaikilla mittareilla hännänhuippu. Vaikka Suomessaakin on tiukennettu muun muassa työn vastaanottamisen velvoitetta, muissa maissa on tehty vielä enemmän.

OECD:n tutkijoiden mukaan työttömyyskorvauksen ehdollisuudella on suuri vaikutus siihen, miten erityisesti anteliaat työttömyyskorvaukset vaikuttavat saajiansa työllistymiseen.

Työllistyminen on Saksassa, Hollannissa ja Sveitsissä tehtyjen tutkimusten perusteella todennäköisempää, jos työttömyyskorvauksen saamisen edellytyksenä on aktiivinen työnhaku ja työn vastaanottamiseen velvoitetaan tiukasti.

Suomessa työtä ei ole pakko ottaa vastaan

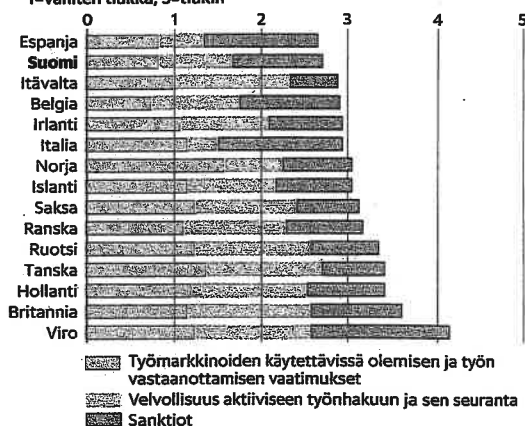
VAIKKA työn vastaanottamisen velvoitetta on Suomessa kiristetty moneen otteeseen, politiikka on OECD:n vertailussa kuitenkin löysempää kuin muissa maissa.

Suomessa erilaisiin työllistämiskoulutuksiin tai muihin aktiivitoimenpiteisiin osallistuvan ei välttämättä tarvitse samaan aikaan hakea aktiivisesti työtä. Vertailun mukaan Suomessa saa muutenkin kiellettyistä töistä melko laavin perustein ainakin, jos ehtoja verrataan muihin Pohjoismaihin.

Norjassa ja Saksassa työttömän pitää OECD:n mukaan ottaa tarjottu työ lähes poikkeuk-

Työttömyyskorvausten velvoittavuus OECD-maiden vertailussa

Poimittu Suomen kannalta olennaisia vertailumaita 1=vähiten tiukkaa, 5=tiukin

■ Työmarkkinoiden käytettävissä olemisen ja työn vastaanottamisen vaatimukset
■ Velvollisuus aktiiviseen työnhakuun ja sen seuranta
■ Sanktiot

Koostanut: ANNI LASSILA / HS, grafiikka: JUKKA HIMANEN / HS, lähde: OECD, 2015

Fakta

Kiellettyä työtä seuraa karenssi

● Jos työstä irisanoutuu omasta halusta, työttömyyskorvausta ei makseta 90 päivän ajalta.

● Työtä ei tarvitse ottaa vastaan, jos työmatka kestää edestakaisin yli kolme tuntia.

● Työn perässä ei tarvitse myöskään muuttaa, jos se nostaisi merkittävästi asumiskuluja.

● Jos tarjotusta työstä kiellettyä työtä, työttömyyskorvausta ei makseta 60 päivältä.

● Kahden kuukauden karenssin saa myös, jos ei suostu tekemään työllistymissuunnitelmaa.

setta vastaan, vaikka siitä maksettaisiin huonosti tai se olisi muulta kuin omalta alalta.

Suomessa työtön voi kiellettyä muista kuin oman alan töistä kolmen kuukauden ajan. Osittain työstä voi myös kiellettyä, jos palkka olisi yhdessä sovitellun päivärahallaan kanssa pienempi kuin nykyinen työttömyyskorvaus. Näin voi olla ansiosidonnaisista työttömyyskorvausta saavan kohdalla.

Esimerkiksi Saksassa ansiotason lasku hyväksytään työstä kiellettyyden perusteeksi vain puolen vuoden ajan.

Toisaalta Suomenkin käytäntö on tiukkaa verrattuna Kreikkaan ja Turkkiin. Siellä aina-

kaan vartuineen työttömän ei tarvitse ottaa vastaan muuta kuin oman alansa työtä. Työttömyyskorvaukset voivat tosin olla niin niukkoja, ettei säännöllä juuri ole merkitystä.

Työn perässä pitää vaikeaa muuttaa

VALTIOIDEN käytännöt vaihtelevat myös sen suhteen, miten pitkälle työttömän pitää töihin matkustaa. Useimmissa maissa on määritelty kuinka pitkän työmatkan (ajassa mitattuna) päästä työtä on vastaanotettava.

Suomessakin näitä ehtoja on kiristetty. Nyt työtä pitää ottaa vastaan 80 kilometrin säteeltä, jos edestakaiseen matkaan ei kulu julkisella kulkuvälineellä yli kolme tuntia. Työstä saa kiellettyä myös, jos matkakulut sosisivä saavutteen palkkaudun.

Suomessa niin kuin Norjassa ja Islannissa työn perässä pitää periaatteessa vaikeaa muuttaa. Käytännössä kiellettyyden perusteita on monia, muun muassa asumiskulujen nousu.

SUOMESSA myös työttömän työnhakuaktiivisuutta seurataan OECD:n mukaan laisimmalla tavalla esimerkiksi Ruotsissa, Tanskassa tai Hollannissa.

Toisaalta seuranta perustuu yksilölliseen työllistymissuunnitelmaan, eikä jokaista työnhakijaa tavata yhtä tiheästi.

OECD:n tutkijat huomauttavat, ettei ladden vertailu kerro koko totuutta työllisyyspolitiikan onnistumisesta. Lakin soveltaminen ratkaisee.

Tyypillisesti työvoimatoimistoilla on tiettävästi vapauksia sääntöjen tulkinnassa ja toimenpän-